

กลวิธีทางภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทน
คณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์¹
Linguistic Devices and Representations
Of Khana Kao Na (Progressive Movement)
On Thairath Online Website

วาทัช ตันติเวชวุฒิกุล²

ดิเรก หงษ์ทอง³

ธันวาคม เสรีชัยกุล⁴

Received date 8 April 2022

Revised date 16 June 2022

Published date 17 August 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ โดยคัดเลือกข้อมูลจากข่าวและบทความที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2563 ถึง 21 มีนาคม พ.ศ. 2564 รวมข้อมูลทั้งสิ้น 145 ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ใช้กลวิธีทางภาษา 11 กลวิธีในการนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้า กลวิธีดังกล่าวนำเสนอภาพตัวแทนด้านบวกและด้านลบของคณะก้าวหน้าทั้งสิ้น 13 ภาพตัวแทน ภาพตัวแทนเหล่านี้เกิดจากอิทธิพลของสังคมวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้แก่ นโยบายทางการเมืองของคณะก้าวหน้า จุดยืนทางการเมืองของสื่อ และความเชื่อที่มีอยู่ในสังคมไทย

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา, ภาพตัวแทน, คณะก้าวหน้า, กลุ่มการเมือง, ไทยรัฐออนไลน์

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง “กลวิธีทางภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ของไทย”

² นิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail: vapach.ta@ku.th

³ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน E-mail: direk.h@ku.th

⁴ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน E-mail: thanwapom.n@ku.th

Abstract

This article aimed at studying linguistic devices and the representations of Khana Kao Na (Progressive Movement) from news and article published on Thairath online website from March 21st, 2020 to March 21st, 2021. 145 texts were collected and analyzed. The study revealed that 11 linguistic devices were used to construct 13 both positive and negative representations of Khana Kao Na. These representations were formed under the influences of social and cultural contexts: Khana Kao Na's political policy, Thairath online website's political standpoint, and some belief in Thai society.

Keywords: Linguistic Device, Representation, Khana Kao Na (Progressive Movement), Political Group, Thairath Online

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2562 ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองในประเทศไทย คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกหลังเหตุการณ์รัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ หรือ คสช. ซึ่งนำโดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการเลือกตั้งครั้งนี้พรรคอนาคตใหม่ซึ่งเป็นพรรคที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2561 ได้คะแนนเสียงจากประชาชน 6,265,950 เสียง และได้ที่นั่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 81 ที่นั่ง (ปีซี ไทย, 2562) ต่อมาในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งยุบพรรคอนาคตใหม่จากกรณีที่นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ให้พรรคกู้ยืมเงินจำนวน 191.2 ล้านบาท (ไทยรัฐออนไลน์, 2563) พร้อมทั้งมีคำสั่งตัดสิทธิทางการเมืองของคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นเวลา 10 ปี ภายในระยะเวลา 1 เดือนหลังจากนั้น นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ อดีตหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ ได้ก่อตั้งคณะก้าวหน้าขึ้นมาเพื่อสานต่อนโยบายของพรรคและดำเนินงานทางการเมืองนอกสภา (ประชาชาติ, 2563)

คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองกลุ่มใหม่ที่ได้รับความสนใจ เพราะมีจุดยืนทางการเมืองแบบเสรีนิยมประชาธิปไตย แสดงท่าทีต่อต้านการปกครองระบอบเผด็จการทหารอย่างชัดเจน และดำเนินงานทางการเมืองที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมระดมทุน “MAYDAY MAYDAY เราช่วยกัน” ในวันที่ 1-2 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 เพื่อนำเงินบริจาคไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการปิดเมืองเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 การส่งผู้สมัครลงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2563 การสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมคณะราษฎร ซึ่งออกมาชุมนุมขับไล่รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตั้งแต่ช่วงปลายปี พ.ศ. 2563 การ

ไลฟ์ผ่านเฟซบุ๊กในหัวข้อ “วัคซีนพระราชทาน: ใครได้ใครเสีย?” เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2564 เพื่อวิพากษ์วิจารณ์การจัดการจัดหาวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ของรัฐบาล จึงทำให้คณะก้าวหน้าเป็นที่สนใจ เพราะกิจกรรมทั้งหมดนั้นเกี่ยวข้องกับสังคม การเมืองระดับชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์ และทำให้ได้รับการนำเสนอภาพตัวแทนในหลากหลายแง่มุมผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ โดยเฉพาะเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ซึ่งเป็นหนึ่งในช่องทางหลักที่ผู้คนในปัจจุบันนิยมใช้ในการเสพข้อมูลข่าวสาร

จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยพบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพรรคอนาคตใหม่ เช่น อัจฉริยา ประสิทธิ์วงศา (2562) ได้ศึกษาการสื่อสารการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของพรรคอนาคตใหม่ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเจเนอเรชัน Z ชญาณิศา ศรีสว่าง (2562) ได้ศึกษากลยุทธ์การตลาดทางการเมืองผ่านโซเชียลมีเดีย (social media) ของพรรคอนาคตใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 คมกริช หาญกล้า (2562) ได้ศึกษาการสื่อสารโดยใช้โซเชียลมีเดียเพื่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของพรรคอนาคตใหม่ นอกจากการศึกษาเกี่ยวกับพรรคอนาคตใหม่ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคณะก้าวหน้า ที่ผ่านมายังมีงานวิจัยอื่น ๆ อีกที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองในบริบทสังคมไทย เช่น กานต์ กานต์พรรณพงศ์ (2554) ศึกษาการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (25 พฤษภาคม – 2 ธันวาคม 2551) และกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (12 มีนาคม – 20 พฤษภาคม 2553) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อิทธิพล โคตะมี (2560) ศึกษาปฏิบัติการทางภาษาและการสร้างความชอบธรรมในการต่อสู้ของขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2549 – 2557 สุจิตรา แซ่ลิ้ม (2561) ศึกษาภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2557 ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

อย่างไรก็ดี การนำเสนอข้อมูลคณะก้าวหน้าเพียงบางมุมผ่านวาทกรรมข่าวและบทความในเว็บไซต์ข่าวออนไลน์กลับไม่พบการศึกษาทั้งในมิติภาษาและมิติสังคมแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า มีการใช้กลวิธีทางภาษาใดบ้างในการนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ เพื่อเผยให้เห็นการใช้อำนาจในการนำเสนอความคิดความเชื่อเพียงบางมุมของเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ โดยแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาในงานวิจัยนี้คือเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ (Thairath.co.th) เนื่องจากเป็นเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่คนไทยเข้าชมมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ในปี พ.ศ. 2563 (ทฤษฎีตส์, 2564)

ทั้งนี้ การศึกษาในประเด็นดังกล่าวจะช่วยเปิดเผยให้เห็นวิธีการสร้างภาพตัวแทนกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองในสื่อออนไลน์ของไทย และทำให้เห็นความสำคัญของภาษาในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนของกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์
2. เพื่อวิเคราะห์ภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าที่ได้รับการนำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษาที่พบในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. คัดเลือกข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อมูลประเภทข่าวและบทความจากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ เนื่องจากเป็นเว็บไซต์ข่าวที่คนไทยเข้าชมมากที่สุดในปี พ.ศ. 2563 (ทฤษฎีตส์, 2564) ภาพตัวแทนที่ถูกนำเสนอจากเว็บไซต์ดังกล่าวจึงน่าจะมีอิทธิพลต่อความคิดของคนจำนวนมากในสังคมไทย สำหรับระยะเวลาที่ผู้วิจัยเลือกเก็บคือ ตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2563 ถึง 21 มีนาคม พ.ศ. 2564 เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่คณะก้าวหน้าได้รับการก่อตั้งขึ้น และมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องดังที่ได้กล่าวมาในบทนำด้วยเหตุนี้จึงทำให้คณะก้าวหน้าได้รับการนำเสนอภาพตัวแทนอย่างเด่นชัดในช่วงเวลาดังกล่าว

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยจะคัดเลือกเฉพาะข่าวและบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคณะก้าวหน้าเท่านั้น รวมข้อมูลทั้งสิ้น 145 ข้อมูล

3. วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในระดับคำ วลี และประโยค และวิเคราะห์ภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าตามแนวคิดภาพตัวแทน ของ ฮอลล์ (Hall, 1997) เนื่องจากเป็นแนวคิดที่นำเสนอกระบวนการในการประกอบสร้างความหมายผ่านภาษาหรือสัญลักษณ์เพื่อนำเสนอภาพสรรพสิ่งที่อยู่ในความคิด และแนวคิดกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรมของ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) เนื่องจากเป็นแนวคิดที่มุ่งวิเคราะห์ภาษาในฐานะที่เป็นเครื่องมือประกอบสร้างและให้ความหมายแก่สิ่งต่าง ๆ โดยที่การประกอบสร้างนั้นมีบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวควบคุมและกำหนด การศึกษาภาษาในวาทกรรมจะช่วยเปิดเผยความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ การใช้อำนาจในทางมิชอบของผู้ผลิตตัวบท

4. ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าแบบพรรณนา รวมถึงนับความถี่ และแสดงค่าร้อยละของกลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าที่ได้รับการนำเสนอในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ โดยผู้วิจัยจะนับความถี่ของกลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าทีปรากฏซ้ำ เพื่อแสดงให้เห็นว่า กลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าใดที่ได้รับการนำเสนออย่างเด่นชัดมากที่สุด

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับภาพตัวแทนและวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้นำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ ดังนี้

ฮอลล์ (Hall, 1997) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับภาพตัวแทนว่า ภาพตัวแทนคือกระบวนการในการประกอบสร้างความหมายผ่านภาษาหรือสัญลักษณ์เพื่อนำเสนอภาพสรรพสิ่งที่อยู่ในความคิดของผู้ผลิตออกมาให้ผู้อื่นหรือหรือโลกภายนอกได้รับรู้ แต่การนำเสนอภาพสิ่งต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่จะผ่านขั้นตอนการตัดสินใจและประเมินค่า การตีความ และการเลือกสรรแง่มุมในการนำเสนอ จุดยืนและมุมมองของผู้นำเสนอภาพตัวแทนจึงมีผลต่อทัศนคติ การตีความ และประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ที่นำเสนอ ขั้นตอนและปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการสร้างความหมายบางประการแก่สิ่งที่นำเสนอ ดังนั้น การนำเสนอภาพตัวแทนจึงไม่ใช่เพียงการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดภาพในความคิด หากแต่ยังเป็นการตัดสินใจคุณค่าและให้ความหมายแก่สิ่งที่นำเสนออีกด้วย

ส่วนแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวคิดของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 54) มองว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับสังคมเป็นความสัมพันธ์แบบวิภาษ กล่าวคือ วาทกรรมประกอบสร้างสังคม ในขณะที่วาทกรรมก็ถูกสังคมกำหนด ดังนั้นการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์จึงต้องแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับสังคม แฟร์คลัฟจึงได้เสนอกรอบการวิเคราะห์วาทกรรมที่เรียกว่า “กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม” (the three dimensional framework) วาทกรรมตามกรอบแนวคิดนี้จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วนหรือ 3 มิติ ได้แก่ 1) ตัวบท (text) ซึ่งประกอบด้วยวัจนภาษาและสิ่งต่าง ๆ ที่สื่อความหมาย ไม่ว่าจะเป็นภาพ ขนาดตัวอักษร ตำแหน่งของข้อความ ฯลฯ 2) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice) คือ วิธีที่ตัวบทถูกผลิตขึ้นและเผยแพร่ออกไป รวมทั้งการตีความตัวบทจากผู้รับสาร และ 3) วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (socio-cultural practice) คือ บริบท 3 ระดับ ได้แก่ สถานการณ์ สถาบัน และสังคมซึ่งแวดล้อมวาทกรรมนั้น ๆ การวิเคราะห์ในมิตินี้มีความสำคัญคือ จะทำให้เห็นปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม รวมถึงการเมือง ที่ส่งผลทำให้เกิดวาทกรรมที่ใช้ประกอบสร้างและนำเสนอชุดความคิดต่าง ๆ ของผู้ผลิตตัวบท

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 กลวิธีทางภาษาที่ใช้นำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ เนื่องจากกลวิธีทางภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนตามแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ส่วนที่ 2 ภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าที่ได้รับการนำเสนอด้วยกลวิธีทางภาษาที่พบ และส่วนที่ 3 วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลวิธีทางภาษาที่ใช้นำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์

ผลการวิจัยพบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ใช้กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้า 11 กลวิธี โดยมีความถี่ทั้งสิ้น 766 ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึก คือ การใช้คำหรือกลุ่มคำที่บ่งบอกสภาพ สถานการณ์ การกระทำ การเกิดขึ้นของเหตุการณ์ รวมไปถึงความคิดเห็น ทศนคติ และมุมมอง อันนำไปสู่การประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้า (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562: 192) กลวิธีนี้พบ 387 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.52 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด คำและกลุ่มคำดังกล่าวที่พบ เช่น “เตรียมแจก 3 พัน” “ขอขอบคุณ” “จัดคอนเสิร์ตระดมทุน” “รับฟังปัญหา” “โปร่งใสตรวจสอบได้” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) “เมื่อเวลา 10.00 น. นายธนารท จีรุงเรืองกิจ ประธานคณะก้าวหน้า พร้อมคณะ **เดินทางมา**ที่ ตลาดบ้านเพ ต.เพ อ.เมือง จ.ระยอง เดินตลาดอาหารทะเลจากกลุ่มประมงเรือเล็กชายหาดสวนสน ต.แก่ง **เยี่ยมชม**ท่าเทียบเรือสหกรณ์บ้านเพ จุดชนถ่ายสัตว์น้ำ **รับฟังปัญหา**ของชาวประมง ผู้เลี้ยงปลาในกระชัง และปัญหาความตื่นเขินของทะเลที่เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรทางทะเล รวมถึงการเก็บขยะริมชายหาดเกตรา และ**รับฟังปัญหา**ของชาวประมงเรือเล็ก ก่อนไปตลาดร้อยเสา ตลาดขายของฝากใหญ่ที่สุดของ จ.ระยอง **เดินดูปัญหา**ขยะทะเลและขยะชุมชนในซอยดงหมึก ตลาดบ้านเพ”

(ไทยรัฐออนไลน์, 24 สิงหาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (1) มีการใช้กลุ่มคำแสดงการกระทำของคณะก้าวหน้า ได้แก่ คำว่า “เดินทางมา” “รับฟังปัญหา” “เดินดูปัญหา” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเข้าถึงประชาชนเพื่อรับฟังปัญหา ซึ่งเป็นส่วนที่นำไปสู่การนำเสนอภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นทำงานทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

1.2 การใช้มูลบท คือ การใช้ภาษาเพื่อสื่อข้อความที่ทำให้เข้าใจได้โดยนัยว่า มีข้อความอื่น ๆ หรือมีเหตุการณ์บางอย่างปรากฏหรือเกิดขึ้นมาก่อนแล้ว หรือมีความคิดและเจตนาบางอย่างที่แฝงอยู่ในข้อความตัวบท ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นได้จากรูปภาษาบางชนิด (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562: 199) กลวิธีนี้พบจำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.75 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(2) ธนารท จีรุงเรืองกิจ ประธานคณะก้าวหน้า ประกาศชัด “คณะก้าวหน้า” เข้าร่วมชุมนุมมีอบ “คณะราษฎร” 14 ต.ค.แน่ บอก นศ. - ปชช.ส่งเสียงความต้องการแล้ว **เมิน “สนธิญา” แจ้งความเอาผิด ม.112**

(ไทยรัฐออนไลน์, 9 ตุลาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (2) มีการใช้มูลบท “เมิน “สนธิญา” แจ้งความผิด ม.112” รูปภาษาดังกล่าวได้แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนคือ การที่นายสนธิญา สวัสดิ์ ได้เข้าแจ้งความดำเนินคดีคณะก้าวหน้าในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาต

มาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ 3 ปี ถึง 15 ปี” (ปีสี่ ไทย, 2564) มุลบทดังกล่าวอาจมีผลต่อการประกอบสร้างภาพตัวตนว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ไม่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์

1.3 การใช้ทัศนภาวะ คือ การใช้หน่วยในภาษาซึ่งแสดงให้เห็นความคิดหรือการผูกมัดตนเองของผู้พูดหรือผู้เขียนต่อสิ่งที่พูด โดยทัศนภาวะสามารถแสดงออกด้วยรูปถ้อยคำทางไวยากรณ์หลากหลายรูปแบบ (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562: 197) จากการศึกษาพบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ใช้ทัศนภาวะที่แสดงระดับความเชื่อมั่นเกี่ยวกับพฤติกรรมของคณะก้าวหน้า กลวิธีนี้พบ 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.44 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(3) คณะก้าวหน้า **ขอยืนยันว่า** เราจะเดินหน้าทำโครงการอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ต่อไป โดยเราจะนำยอดเงินที่บริจาคเข้ามาหลังจากเวลา 14.00 น. ของวันที่ 3 พฤษภาคมนี้ ไปริเริ่มทำโครงการเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้ได้กว้างขวางครอบคลุมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และจะประกาศรายละเอียดของโครงการต่อไปในอนาคตอันใกล้

(ไทยรัฐออนไลน์, 3 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (3) พบการใช้ทัศนภาวะที่แสดงระดับความเชื่อมั่นในการกระทำของคณะก้าวหน้า ได้แก่ “ขอยืนยันว่า เราจะเดินหน้าทำโครงการอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิดต่อไป” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวนำเสนอภาพตัวตนว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นทำงานทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

1.4 การใช้ประโยคแสดงเหตุผล คือ การใช้รูปประโยคซึ่งมีเนื้อความคล้อยตามกันในทางที่เป็นเหตุผลแก่กัน โดยจะมีสันธานเชื่อม เช่น คำว่า จึง ฉะนั้น ดังนั้น เพราะฉะนั้น เพราะ...จึง เนื่องจาก...จึง ฯลฯ (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 254-255) กลวิธีนี้พบจำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.09 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(4) เรายึดมั่นในการไม่ซื้อสิทธิ์ซื้อเสียง **เพราะ**คณะก้าวหน้าเชื่อว่าการซื้อสิทธิ์ซื้อเสียงจะไม่นำมาซึ่งการเมืองที่ดีได้

(ไทยรัฐออนไลน์, 28 พฤศจิกายน 2563)

จากตัวอย่างที่ (4) นายธนาร จีรุงเรืองกิจ ประธานคณะก้าวหน้า ได้แสดงนโยบายและวิสัยทัศน์ในนามคณะก้าวหน้าว่า คณะก้าวหน้าจะไม่ซื้อสิทธิ์ซื้อเสียง โดยใช้ประโยคแสดงเหตุ ได้แก่ “เพราะคณะก้าวหน้าเชื่อว่าการซื้อสิทธิ์ซื้อเสียงจะไม่นำมาซึ่งการเมืองที่ดีได้” และประโยคแสดงผล ได้แก่ “เรายึดมั่นในการไม่ซื้อสิทธิ์ซื้อเสียง” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้สื่อให้เห็นว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ทำงานทางการเมืองอย่างไร้ประวัติ

1.5 การใช้ประโยคแสดงเงื่อนไข คือ การใช้รูปประโยคที่ประกอบด้วยส่วนที่เป็นเงื่อนไขและส่วนที่เป็นผลตามมา (พรรณนธ คุรุเนตร, 2547: 81) กลวิธีนี้พบจำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.09 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(5) นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวถามถึงข่าวลือรัฐประหาร นายธนธร กล่าวว่า ผู้มีอำนาจคงต้องคิดหนัก เพราะประชาชนคงไม่ยอม และ**คณะก้าวหน้าเราก็พร้อมจะออกมาต่อสู้หากเกิดการรัฐประหารขึ้น**

(ไทยรัฐออนไลน์, 9 กันยายน 2563)

จากตัวอย่างที่ (5) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายธนธร จึงรุ่งเรืองกิจ ประธานคณะก้าวหน้า ได้ร่วมงานบรรจ้อัฐิญาติวีรชนเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 และภายในงาน ผู้สื่อข่าวได้สัมภาษณ์นายธนธรเกี่ยวกับข่าวลือเรื่องรัฐประหาร นายธนธรจึงตอบคำถามโดยการใช้ประโยคแสดงเงื่อนไข ได้แก่ “หากเกิดรัฐประหารขึ้น” และประโยคในส่วนที่เป็นผลตามมา ได้แก่ “คณะก้าวหน้าเราก็พร้อมออกมาต่อสู้” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้นำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าว่า เป็นกลุ่มการเมืองที่ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตยโดยไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหาร จึงยื่นหยัดต่อสู้เพื่อรักษาความเป็นประชาธิปไตยไว้

1.6 การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ คือ การใช้คำถามที่ไม่คาดหวังคำตอบจากผู้ฟัง เป็นประโยคที่มีโครงสร้างของประโยคคำถาม แต่มีความหมายเป็นประโยคบอกเล่า ใช้เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตามความเห็นของตน แนะนำ ขอร้อง หรือต้องการให้ผู้ฟังอุกคิดและตระหนักถึงสิ่งที่ผู้ผลิตตัวบทได้ถาม (ทินวัฒน์ สร้อยกุลเรือ, 2557: 20) กลวิธีนี้พบจำนวน 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.57 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(6) เมื่อเวลา 22.00 น. วันที่ 11 พ.ค. เพชบุ๊กเพจคณะก้าวหน้าโพสต์คลิปวิดีโอระบุข้อความว่า พฤษภา 35|53 ความจริงต้องปรากฏ ถีบลงเขา-เผาธงแดง 14 ตุลา 6 ตุลา พฤษภา 35 พฤษภา 53 **กี่ครั้งที่ประชาชนมือเปล่า ถูกสังหารอย่างเลือดเย็น ก็ครั้งที่ผู้ฆ่าและผู้สั่งฆ่า ไม่เพียงไม่ต้องรับโทษ แต่ยังเติบโตใหญ่ในเส้นทางอำนาจ**

(ไทยรัฐออนไลน์, 13 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (6) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคณะก้าวหน้าได้โพสต์คลิปวิดีโอรำลึกถึงเหตุการณ์การชุมนุมที่สำคัญในประเทศไทย ได้แก่ เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ (พฤษภาคม พ.ศ. 2535) และเหตุการณ์การสลายการชุมนุมกลุ่มผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 พร้อมทั้งระบุข้อความที่มีการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ได้แก่ “กี่ครั้งที่ประชาชนถูกสังหารอย่างเลือดเย็น” “กี่ครั้งที่ผู้ฆ่าผู้สั่งฆ่า ไม่เพียงไม่ต้องรับโทษ แต่ยังเติบโตใหญ่ในเส้นทางอำนาจ” คำถามดังกล่าวไม่ได้ต้องการคำตอบ แต่ต้องการให้ผู้รับสารได้ฉุกคิดว่า มีประชาชนผู้บริสุทธิ์เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุมอย่างไร

โหดร้ายหลายครั้ง และทุกครั้งทีประชาชนถูกฆ่าจากการสลายการชุมนุม ผู้สั่งการการสลายชุมนุมกลับไม่ได้รับโทษ แต่กลับเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตน กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้สื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่เรียกร้องความเป็นธรรมให้กับประชาชน

1.7 การปฏิเสธมูลบท เป็นการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอข้อมูลในเชิงปฏิเสธหรือแย้งกับความคิด เหตุการณ์ หรือข้อมูลที่มีมาก่อนหน้า (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562: 200) พบจำนวน 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.31 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(7) ด้าน นายสรวุฒิ ผู้สมัครนายก อบจ.ภูเก็ต ได้พยายามกล่าวชี้แจงว่า เห็นต่างไม่เป็นไร แต่ต้องการขอโอกาสและอยากให้ฟังนโยบายของคณะก้าวหน้าภูเก็ตที่ต้องการสร้างการเมืองใหม่ ยืนยันว่าทางคณะก้าวหน้าไม่ได้มีแนวคิดในเรื่องของการล้มล้างสถาบันแต่อย่างใด โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที ในการค้นหาเสียงบริเวณดังกล่าว ซึ่งไม่มีเหตุรุนแรงใด ๆ

(ไทยรัฐออนไลน์, 17 ธันวาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (7) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายสรวุฒิ ปาติมาพันธ์ ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตจากคณะก้าวหน้า ได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อถึงกรณีที่มีประชาชนออกมาต่อต้านคณะก้าวหน้า เนื่องจากเชื่อว่า คณะก้าวหน้ามีแนวคิดล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ นายสรวุฒิจึงได้ใช้การปฏิเสธมูลบทในข้อความ “ไม่ได้มีแนวคิดในเรื่องของการล้มล้างสถาบันแต่อย่างใด” ซึ่งสื่อถึงมูลบทที่ต้องการปฏิเสธคือ คณะก้าวหน้ามีแนวคิดที่จะต้องการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้สื่อให้เห็นว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่มีความเคารพสถาบันพระมหากษัตริย์

1.8 การใช้อุปลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งด้วยการใช้ถ้อยคำที่อยู่ในแวดวงของอีกความคิดหนึ่งมาสื่อหรืออธิบายถึงสิ่งนั้น โดยที่ถ้อยคำเหล่านั้นสื่อให้เห็นว่ามีคุณสมบัติหรือความคิดบางอย่างร่วมกัน ทำให้เกิดมโนทัศน์ว่าสองสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างเดียวกัน (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562: 209) กลวิธีนี้พบจำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.66 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด โดยอุปลักษณ์ที่พบได้แก่ [คณะก้าวหน้า คือ ผู้นำทัพ] และ [คณะก้าวหน้า คือ ผู้เล่นเกม] ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(8) ก้าวหน้า-ก้าวไกล-นายใหญ่ดูไบ-เพื่อไทย **แปรรูปขบวนการ ยกระดับสงครามการเมือง** แทรกสงครามไวรัส **เขย่าเกมอำนาจมุ่งโค่นกระดานรัฐบาล “ประยุทธ์” จุดชนวนมวลชนเจ้าเกมมีอบแดงแฝงสี่สี่**

(ไทยรัฐออนไลน์, 17 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (8) มีการใช้อุปลักษณ์ [คณะก้าวหน้า คือ ผู้นำทัพ] โดยจะเห็นได้จากการใช้วงคำศัพท์ที่ใช้ในการทำสงคราม ได้แก่ คำว่า “แปรรูปขบวนการ” “ยกระดับสงครามการเมือง” “จุดชนวน” มาเปรียบเทียบกับกรอกมาจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางการเมืองของคณะก้าวหน้า อุปลักษณ์ดังกล่าวได้สื่อภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าว่า เป็นกลุ่มการเมืองที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประเทศ และอุปลักษณ์ [คณะก้าวหน้า คือ ผู้เล่นเกม] โดยจะเห็นได้จากการใช้วงคำศัพท์ที่ใช้ในการเล่นเกมน ได้แก่ คำว่า “เขย่า

เกม” “มุ่งโค่นกระดาน” “เราเกม” มาเปรียบเทียบกับภารกิจกรมทางการเมืองของคณะก้าวหน้าเพื่อต่อต้านรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา อุปลักษณะดังกล่าวได้สื่อภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าว่า เป็นกลุ่มการเมืองที่ต่อต้านรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

1.9 การใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง คือ การใช้รูปประโยคที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน โดยมีการใช้คำเชื่อม เช่น *แต่...ก็* *แต่...ก็* *แต่...ก็* *แต่...ก็* (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 251) พบจำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.22 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(9) แม้จะมีการต่อต้านตอนลงพื้นที่ ก็ไม่ทำให้ตนและคณะก้าวหน้าหวาดกลัว จะเดินรณรงค์ต่อไป

(ไทยรัฐออนไลน์, 16 พฤศจิกายน 2563)

จากตัวอย่างที่ (9) พบการใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง “แม้จะมีการต่อต้านตอนลงพื้นที่ ก็ไม่ทำให้ตนและคณะก้าวหน้าหวาดกลัว จะเดินรณรงค์ต่อไป” โดยประโยคดังกล่าวมีคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งคือ “แม้...ก็” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อให้เห็นว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ถึงแม้จะถูกประชาชนที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามต่อต้านเมื่อลงพื้นที่หาเสียงก็ยังคงมุ่งมั่นทำงานทางการเมืองเพื่อประชาชน

1.10 การใช้สำนวน คือ การใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) กลวิธีนี้พบจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.44 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด สำนวนที่พบ ได้แก่ “นั่งตีขิม” “อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่” “ใส่ร้ายป้ายสี” “เอาดีเข้าตัวเอาชั่วให้คนอื่น” “ตีกิน” “ดาบสองคม” “จั่วลม” “หนทางพิสูจน์น้ำกาลเวลาพิสูจนคน” “สงครามยังไม่จบอย่าเพิ่งนับศพทหาร” “คบเด็กเผาบ้านเผาเมือง” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(10) คนไทยส่วนใหญ่รู้ว่า กลุ่มก้าวหน้าคิดอะไรอยู่ หวังยั่วยุปลุกระดมเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ประโยชน์ของตนเองอย่างไร นายธนธรและคณะก้าวหน้า “อ้าปากพูดอะไรออกมา คนไทยก็เห็นลิ้นไก่แล้ว”

(ไทยรัฐออนไลน์, 1 สิงหาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (10) นายธนกร วังบุญคงชนะ อดีตโฆษกพรรคพลังประชารัฐ ได้ใช้สำนวนในการต่อว่านายธนธร จีรังเรืองกิจ และคณะก้าวหน้าว่า “อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่” ซึ่งหมายถึง รู้เท่าทันคำพูด (เกร็ดความรู้, ม.ป.ป.) ในข้อความว่า “นายธนธรและคณะก้าวหน้า “อ้าปากพูดอะไรออกมา คนไทยก็เห็นลิ้นไก่แล้ว” เพื่อแสดงให้เห็นว่า คนไทยทุกคนรู้เท่าทันว่า นายธนธร จีรังเรืองกิจ และคณะก้าวหน้าพยายามยุยงปลุกปั่นให้ประชาชนเกิดความแตกแยก กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้สื่อภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าว่า เป็นกลุ่มการเมืองที่สร้างเดือดร้อนให้กับประเทศ

1.11 การใช้คำเรียก คือ กลวิธีทางภาษาที่อาจเป็นการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ซึ่งบุคคล ฉายาคำบอกอาชีพ คำเรียกญาติ เพื่อใช้ปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังหรือผู้ที่เรากำลังพูดด้วย การใช้คำเรียกขานแสดงความสุภาพหรือความเคารพหรือให้เกียรติผู้ที่เราพูดด้วย รวมถึงแสดงให้เห็นมุมมองและความคิดเกี่ยวกับ

สิ่งที่กล่าวถึงเป็นอย่างดี (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2557: 140-145) กลวิธีนี้พบจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.91 ของกลวิธีทางภาษาที่พบทั้งหมด คำเรียกที่พบ ได้แก่ “คณะนิยมของคนรุ่นใหม่” “แนวร่วมฝ่ายต้าน” “ภัยคุกคามทางการเมือง” “นักป่วนเมือง” “ฝ่ายต่อต้าน” “อีแอบอยู่เบื้องหลัง” “ตัวถ่วงความเจริญของชาติ” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(11) “แรมโบ้ อีสาน” แนะจับตา “ธนาธรกับพวก” ใช้เหตุการณ์ “ชุมนุมมณปช.ปี 53” หวังปลุก ปชช. ไล่อัฐบาล ชัด ไม่ใช่ นักประชาธิปไตย แต่เป็น นักป่วนเมือง มากกว่า วอน หยุดเคลื่อนไหวเถอะ

(ไทยรัฐออนไลน์, 18 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (11) นายเสกสกล อัตถาวงศ์ หรือ “แรมโบ้ อีสาน” อดีตผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา พรรคพลังประชารัฐ ได้เรียกคณะก้าวหน้าว่า “นักป่วนเมือง” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายในเชิงลบ และประกอบสร้างภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าว่า เป็นกลุ่มการเมืองที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประเทศ

2. ภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์

กลวิธีทางภาษาที่พบในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ได้ประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าทั้งสิ้น 13 ภาพตัวแทน โดยแบ่งออกเป็นภาพตัวแทนด้านบวกของคณะก้าวหน้า 8 ภาพตัวแทน และภาพตัวแทนด้านลบของคณะก้าวหน้าอีก 5 ภาพตัวแทน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ภาพตัวแทนด้านบวกของคณะก้าวหน้า พบการกล่าวถึงจำนวน 579 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.59 หรือ 2 ใน 3 ของภาพตัวแทนทั้งหมดที่พบ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 กลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นทำงานทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

ภาพตัวแทนนี้จะนำเสนอบทบาทของคณะก้าวหน้าในฐานะที่เป็นกลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นและทุ่มเททำงานทางการเมืองอย่างเต็มที่ เช่น การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนหรือได้รับผลกระทบจากมาตรการปิดเมืองเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ของรัฐบาล การลงพื้นที่เพื่อรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน การแสดงวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ฯลฯ ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 346 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.17 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนนี้ ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึก การใช้ทัศนภาวะ การใช้อุปลักษณ์ การใช้มูลบท การใช้ประโยคแสดงเหตุผล และการใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(12) เรา ยืนยัน เจตนาธรรมณ และเจตจำนงที่มุ่งมั่นของพวกเราในการผลักดันประเทศไทยไปข้างหน้า ขอให้ประชาชนให้โอกาสพวกเราเข้าไปทำงานเพื่อการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง

(ไทยรัฐออนไลน์, 9 ตุลาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (12) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคณะก้าวหน้าได้เปิดตัว ผู้สมัครลงการเมืองตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2563 โดยนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ประธาน คณะก้าวหน้า ได้แสดงวิสัยทัศน์ จึงพบการใช้ทัศนภาวะกล่าวยืนยันเจตนารมณ์ และเจตจำนงที่มุ่งมั่น ของคณะก้าวหน้าในการผลักดันประเทศไทยไปข้างหน้า กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้นำเสนอภาพ ตัวแทน คณะก้าวหน้าว่าเป็นกลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นทำงานทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

2.1.2 กลุ่มการเมืองที่ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอ คณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์ตามหลักการประชาธิปไตย ซึ่งเป็นระบอบการปกครองที่ ถียมติปวงชนเป็นใหญ่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.23 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สัมพันธ์กับภาพตัวแทนนี้ ได้แก่ การใช้ทัศนภาวะ การใช้ประโยค แสดงเหตุผล และการใช้ประโยคเงื่อนไข ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(13) นายธนาธรให้สัมภาษณ์ว่า รัฐประหารไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาประเทศ **คณะก้าวหน้า**
พร้อมต่อสู้ถ้ามีเกิดขึ้น

(ไทยรัฐออนไลน์, 10 กันยายน 2563)

จากตัวอย่างที่ (13) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์การเมืองใน ประเทศไทยที่มีข่าวลือว่า จะมีการรัฐประหารเกิดขึ้น นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ประธานคณะก้าวหน้า จึงได้ ออกมาแสดงความคิดเห็นว่า ไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหาร และใช้ประโยคแสดงเงื่อนไขคือ “ถ้ามีเกิดขึ้น” และประโยคที่เป็นผลตามมาก็คือ “คณะก้าวหน้าพร้อมต่อสู้” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้า เป็นกลุ่มการเมืองที่ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย

2.1.3 กลุ่มการเมืองที่ทำงานทางการเมืองอย่างโปร่งใส ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอ คณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่ทำงานทางการเมืองอย่างซื่อสัตย์ เพราะคณะก้าวหน้าจะเปิดเผย และชี้แจงข้อมูลให้แก่ประชาชนเพื่อยืนยันในความโปร่งใสในการทำงาน ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 58 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.57 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำ หรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึก การปฏิเสธมูลบท การใช้ทัศนภาวะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(14) ทั้งนี้มีสำนักข่าวบางสำนักที่พาดหัว หรือนำเสนอข่าวที่อาจก่อให้เกิดความสับสน กับ ที่มากิจกรรม และวัตถุประสงค์การจัดงานครั้งนี้ จึงขออย่าและฝากพี่ ๆ สื่อทุกท่านช่วยประชาสัมพันธ์อีกครั้ง ค่ะ “โครงการนี้**ไม่ใช่ธนาธรแจกเงิน ไม่ใช่ธนาธรช่วยเหลือประชาชน** แต่เราประชาชนทุกคนช่วยเหลือ กัน”

(ไทยรัฐออนไลน์, 2 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (14) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนางสาวพรธนิการ์ วานิช กรรมการบริหารคณะก้าวหน้า ได้ออกมาชี้แจงถึงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ “MAYDAY MAYDAY เราช่วยกัน” ที่จัดโดยคณะก้าวหน้า และได้ใช้การปฏิเสธมูลบทในข้อความ “ไม่ใช่ธนาธรแจกเงิน

“ไม่ใช่ธนากรช่วยเหลือประชาชน” เพื่อปฏิเสฐมุลบทที่มีคนกล่าวหาว่า โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ได้รับเงินบริจาคมาจากนายธนากร จึงรุ่งเรื่องกิจ ประธานคณะก้าวหน้า กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ทำงานทางการเมืองอย่างโปร่งใส

2.1.4 กลุ่มการเมืองที่ได้รับความนิยมจากประชาชน ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่ได้รับความนิยมจากประชาชนโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ เนื่องจากคณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่มีแนวคิดแบบเสรีนิยม มีความคิดก้าวหน้า และสนับสนุนหลักการประชาธิปไตย จึงทำให้ได้รับความนิยมชมชอบจากประชาชนกลุ่มดังกล่าว ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.65 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึก การใช้คำเรียก และประโยคแสดงความขัดแย้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(15) ขณะที่กลุ่มการเมืองหน้าใหม่อย่างคณะก้าวหน้า **แม้ว่าจะไม่ได้รับชัยชนะในตำแหน่งนายก อบจ. เลย แต่การได้รับเลือกตั้งสมาชิก อบจ. หลายที่นั่ง บ่งบอกถึงความต้องการในการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยเฉพาะจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ (New Generation)**

(ไทยรัฐออนไลน์, 27 ธันวาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (15) เป็นข้อความจากบทความที่วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้คณะก้าวหน้าไม่ได้รับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยผู้เขียนบทความได้ใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง “แม้ว่าจะไม่ได้รับชัยชนะในตำแหน่งนายก อบจ. เลย แต่การได้รับเลือกตั้งสมาชิก อบจ. หลายที่นั่ง บ่งบอกถึงความต้องการในการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยเฉพาะจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ (New Generation)” ซึ่งมีการใช้คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง ได้แก่ “แม้ว่า...แต่” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ยังคงได้รับความนิยมจากประชาชน โดยเฉพาะจากกลุ่มคนรุ่นใหม่

2.1.5 กลุ่มการเมืองที่เรียกร้องความเป็นธรรมให้ประชาชน ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่เรียกร้องความเป็นธรรม ปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือการถูกเอาเปรียบจากรัฐบาลเผด็จการทหาร ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.13 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึก การใช้ทัศนภาวะ และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(16) คณะก้าวหน้า**ขอยืนยันว่า** การชุมนุมตลอดวันที่ 14 ต.ค. เป็นการแสดงออกซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) รัฐบาลไม่มีความชอบธรรมและความจำเป็นใด ๆ จะประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน นำกำลังเข้าสลายการชุมนุมโดยเฉพาะในยามวิกาล ส่อเจตนาปิดกั้นไม่สุจริตใจ ตรวจสอบได้ยาก ขัดต่อหลักการ

สากล ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เกินขอบเขตกฎหมายปกติอย่างมาก ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง

(ไทยรัฐออนไลน์, 16 ตุลาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (16) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคณะก้าวหน้าที่ได้ออกมาแสดงท่าทีไม่เห็นด้วยกับการปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมที่ออกมาขับไล่รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยคณะก้าวหน้าได้ใช้ทัศนภาวะกล่าวยืนยันว่า การชุมนุมของผู้ชุมนุมเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2563 เป็นการแสดงออกซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ และตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่เรียกร้องความเป็นธรรมให้ประชาชน

2.1.6 กลุ่มการเมืองที่ซาบซึ้งใจในความช่วยเหลือของประชาชน ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และซาบซึ้งใจที่ประชาชนได้ให้ความช่วยเหลือในการบริจาคเงินในโครงการ “MAYDAY MAYDAY เราช่วยกัน” ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.35 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนนี้ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึก เช่น “ขอขอบคุณ” “ต้องขอขอบคุณผู้ร่วมบริจาคทุกท่าน” “ขอขอบคุณประชาชนที่ร่วมบริจาค” “ขอขอบคุณอีกครั้ง” ฯลฯ

(17) ทั้งนี้ สำหรับกิจกรรมวันแรก ยอดเงินบริจาคอยู่ที่ 1,052,044 บาท ตอนช่วงหลังจบไลฟ์สด และก็มีเพิ่มเติมมาอีกบ้าง ซึ่งเราสามารถส่งต่อเงินจำนวน 3,000 บาท ให้กับผู้ขอรับสิทธิ ได้ทั้งสิ้น 351 คน **ต้องขอขอบคุณผู้ร่วมบริจาคระดมทุนทุกท่าน** ที่ช่วยกัน ให้สมกับชื่อคอนเสิร์ตเราช่วยกัน

(ไทยรัฐออนไลน์, 2 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (17) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนางสาวพรณิการ์ วานิช กรรมการบริหารคณะก้าวหน้า ได้ออกมาชี้แจงถึงกติการับเงินบริจาคในโครงการ “MAYDAY MAYDAY เราช่วยกัน” เพื่อให้ประชาชนที่มีความประสงค์ขอรับเงินบริจาคของโครงการในวันที่สองมีความเข้าใจที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้ นางสาวพรณิการ์ ในฐานะตัวแทนคณะก้าวหน้า ยังได้กล่าวขอบคุณประชาชนทุกคนที่ร่วมกันบริจาคเงินช่วยเหลือเข้ามาในวันแรกที่มีการจัดโครงการ โดยใช้กลุ่มคำแสดงการกระทำว่า “ต้องขอขอบคุณผู้ร่วมบริจาคระดมทุนทุกท่าน” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ซาบซึ้งใจในความช่วยเหลือของประชาชน

2.1.7 กลุ่มการเมืองที่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่มีความเคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ พบจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.31 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนดังกล่าวได้แก่ การใช้ทัศนภาวะการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการปฏิเสธมูลบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(18) นายธนธร บอกว่า มีกลุ่มคนที่โจมตีเรา ต้องการทำให้สังคมแตกแยก ทำให้คน

เกลียดชังกัน ตั้งแต่ตั้งพรรคคนาคติใหม่ก่อนเป็นคณะก้าวหน้า วันนั้นจนถึงวันนี้ไม่เคยมีครั้งไหนที่เสนอให้ล้มล้างสถาบัน พูดถึงการปฏิรูปสถาบันด้วยความหวังดี ไม่มีความมาดร้ายพยาบาท

(ไทยรัฐออนไลน์, 21 ธันวาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (18) นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ประธานคณะก้าวหน้า ได้ใช้การปฏิเสธมุลบทในข้อความ “ไม่เคยมีครั้งไหนที่เสนอให้ล้มล้างสถาบัน” เพื่อปฏิเสธมุลบทที่มีคนกล่าวหาว่า คณะก้าวหน้าเรียกร้องให้มีการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์

2.1.8 กลุ่มการเมืองที่ห่วงใยประชาชน ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่มีความห่วงใยในความปลอดภัยของประชาชน ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.17 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึก การใช้ประโยคเงื่อนไข และการใช้ประโยคแสดงเหตุผล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(19) การเปิดเผยเลขบัญชีส่วนบุคคลในที่สาธารณะ เป็นอันตรายต่อตัวเจ้าของบัญชี เราจึงจะขอลบโพสต์การขอรับสิทธิ์ รวมถึงโพสต์อื่น ๆ ที่มีผู้เข้ามาเปิดเผยเลขบัญชีเป็นจำนวนมาก เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวของทุกท่าน

(ไทยรัฐออนไลน์, 3 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (19) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการที่นางสาวพรณิการ์ วานิช กรรมการบริหารคณะก้าวหน้า ได้ออกมาชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ “MAYDAY MAYDAY เราช่วยกัน” รวมถึงได้แสดงความห่วงใยในความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของประชาชนที่ได้โพสต์ข้อความเปิดเผยเลขบัญชีธนาคารส่วนบุคคลในที่สาธารณะ จึงได้ใช้ประโยคแสดงเหตุ ได้แก่ “การเปิดเผยเลขบัญชีส่วนบุคคลในที่สาธารณะ เป็นอันตรายต่อตัวเจ้าของบัญชี” และประโยคที่เป็นผล ได้แก่ “เราจึงจะขอลบโพสต์การขอรับสิทธิ์ รวมถึงโพสต์อื่น ๆ ที่มีผู้เข้ามาเปิดเผยเลขบัญชีเป็นจำนวนมาก เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวของทุกท่าน” โดยมีคำเชื่อมแสดงเหตุผล คือ “จึง” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้สื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ห่วงใยประชาชน

2.2 ภาพตัวแทนด้านลบของคณะก้าวหน้า พบการกล่าวถึงจำนวน 187 คิดเป็นร้อยละ 24.41 ของภาพตัวแทนทั้งหมด มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 กลุ่มการเมืองที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประเทศ ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่สร้างความเดือดร้อนและความวุ่นวายให้กับสังคม โดยการยุยงปลุกปั่นให้ประชาชนเกิดความแตกแยก และกระทำผิดกฎหมาย ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.44 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำ

แสดงการกระทำหรือความรู้สึก การใช้มูลบท การใช้ประโยคแสดงเหตุผล การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการใช้สำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(20) ส่วนผลการเลือกตั้งนายก อบจ. ทั้งประเทศ ก็เป็นเครื่องชี้วัดให้เห็นตั้งคำสุภาษิตโบราณอย่าคบเด็กสร้างบ้าน คงไม่เหมาะกับคณะก้าวหน้า แต่คำว่า **คบเด็กเผาบ้านเผาเมือง** น่าจะเหมาะสมกว่า ผลการเลือกตั้งสะท้อนให้เห็นแล้วว่าประชาชนส่วนใหญ่รักสถาบันและไม่สนับสนุนแนวคิดของคณะก้าวหน้า จึงไม่ได้ปักหมุดหมายความสำเร็จแม้แต่นิ่งเดียว

(ไทยรัฐออนไลน์, 21 ธันวาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (20) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายเสกสกล อัตถาวงศ์ หรือ “แรมโบ้อีสาน” อดีตผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา พรรคพลังประชารัฐ ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นกรณีทีคณะก้าวหน้าพาแพ้วการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ว่า มีสาเหตุมาจากการทีคณะก้าวหน้าได้ให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมที่ออกมาขับไล่รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา รวมถึงมีแนวคิดล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ และได้ใช้สำนวน “คบเด็กเผาบ้านเผาเมือง” ซึ่งเป็นสำนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวน “คบเด็กสร้างบ้าน” หมายถึง ทำงานใหญ่ร่วมกับเด็กมักไม่เป็นผล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) สำนวนดังกล่าวได้สื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประเทศ จนทำให้ไม่ได้รับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม้แต่จังหวัดเดียว

2.2.2 กลุ่มการเมืองที่หลอกลวงประชาชน ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่หลอกลวงประชาชนโดยการให้ข้อมูลที่บิดเบือน และใส่ร้ายฝ่ายรัฐบาลโดยไม่มีข้อมูลสนับสนุน ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 52 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.79 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้มูลบท การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(21) **คณะก้าวหน้ากล่าวหาหลอๆ โดยไม่ได้แสดงข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ มีเพียงตารางภาพที่คณะก้าวหน้าจัดทำขึ้น**

(ไทยรัฐออนไลน์, 20 มกราคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (21) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนางสาวทิพานัน ศิริชนะ อดีตรองโฆษกพรรคพลังประชารัฐ ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีทีคณะก้าวหน้าได้ไลฟ์ผ่านช่องทางเฟซบุ๊กในหัวข้อ “วัคซีนพระราชทาน: ใครได้ใครเสีย?” เพื่อวิพากษ์วิจารณ์การจัดหาวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นางสาวทิพานัน จึงได้ใช้มูลบท “คณะก้าวหน้ากล่าวหาหลอๆ โดยไม่ได้แสดงข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ มีเพียงตารางภาพที่คณะก้าวหน้าจัดทำขึ้น ” ซึ่งมูลบทดังกล่าวได้สื่อว่า ข้อมูลทีคณะก้าวหน้านำเสนอในไลฟ์นั้นเป็นเพียงการกล่าวหารัฐบาลโดยไม่มีหลักฐานมาสนับสนุน และมีเพียงข้อมูลทีคณะก้าวหน้าจัดทำขึ้นเองเท่านั้น กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่หลอกลวงประชาชน

2.2.3 กลุ่มการเมืองที่ไม่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่ไม่ได้รับความไว้วางใจหรือความเชื่อมั่นจากประชาชนจนไม่ได้รับคะแนนเสียงจากประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากคณะก้าวหน้าให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมที่เรียกร้องให้มีการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงการด้อยประสิทธิภาพทางการเมือง ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.05 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สัมพันธ์กับภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มที่แสดงการกระทำหรือความรู้สึก การใช้มูลบท การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการใช้ประโยคแสดงเหตุผล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(22) ส่วนงานที่คณะก้าวหน้าไม่ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งท้องถิ่น อย่างที่เคยวิเคราะห์ก่อนหน้านี้ เนื่องจากมีปัจจัยหลากหลายเป็นอุปสรรค อาทิ ตระกูลนักการเมือง และการเป็นผู้สมัครหน้าใหม่ ซึ่งไม่ค่อยเป็นที่รู้จักมักคุ้นของคนในพื้นที่

(ไทยรัฐออนไลน์, 21 ธันวาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (22) เป็นข้อความจากบทความที่วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้คณะก้าวหน้าไม่ได้รับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ โดยผู้เขียนบทความได้ใช้ประโยคแสดงเหตุ ได้แก่ “เนื่องจากมีปัจจัยหลากหลายเป็นอุปสรรค อาทิ ตระกูลนักการเมือง และการเป็นผู้สมัครหน้าใหม่ ซึ่งไม่ค่อยเป็นที่รู้จักมักคุ้นของคนในพื้นที่” และประโยคที่เป็นผล ได้แก่ “การที่คณะก้าวหน้าไม่ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งท้องถิ่น” โดยมีการใช้คำเชื่อม ได้แก่ “เนื่องจาก” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าไม่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน เพราะมาจากปัจจัยในเรื่องของการเจอคู่แข่งที่เป็นนักการเมืองที่มีอิทธิพลในพื้นที่และชนะการเลือกตั้งมาหลายสมัย และการเป็นกลุ่มการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นใหม่

2.2.4 กลุ่มการเมืองที่ไม่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่ไม่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ เนื่องจากคณะก้าวหน้าให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมคณะราษฎร กลุ่มเยาวชนปลดแอก และนิสิตนักศึกษาที่ออกมาเรียกร้องให้มีการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.70 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สัมพันธ์กับภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงการกระทำหรือความรู้สึก และการใช้มูลบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(23) มีกลุ่มบุคคลอยู่เบื้องหลัง ใช้เวลาประมาณ 10 เดือน ยกระดับโจมตีสถาบัน ยั่วยุปลุกปั่นเยาวชนให้เกลียดชังสถาบันต่อเนื่อง มุ่งเป้าล้มเลิกมาตรา 112 กลุ่มดังกล่าว คือ มือบ 3 นิ้ว คณะก้าวหน้าและพรรคก้าวไกล

(ไทยรัฐออนไลน์, 9 ตุลาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (23) เป็นข้อความจากข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายแพทย์วงศ์ เดชวิกรม หัวหน้าพรรคไทยภักดี ได้แจ้งดำเนินคดีกับคณะก้าวหน้าในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ซึ่งเป็น

ประมวลกฎหมายอาญาที่ว่าด้วยความผิดของคหบดีพระมหากษัตริย์ ในเนื้อหาข่าวนายแพทย์วงศ์ได้ใช้คำ และกลุ่มคำแสดงการกระทำของคณะก้าวหน้า ได้แก่ “ยกระดับโจมตีสถาบัน” “ยั่วยุ” “ปลุกปั่นเยาวชนให้เกลียดชังสถาบันต่อเนื่อง” “มุ่งเป้าล้มเลิกมาตรา 112” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้นำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าว่า เป็นกลุ่มการเมืองที่ไม่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์

2.2.5 กลุ่มการเมืองที่ต่อต้านรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ภาพตัวแทนนี้เป็นการนำเสนอคณะก้าวหน้าในฐานะที่เป็นกลุ่มการเมืองที่ต่อต้านรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งเป็นรัฐบาลที่ขึ้นมาอำนาจจากการทำรัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 ภาพตัวแทนนี้พบจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.44 ของภาพตัวแทนทั้งหมด กลวิธีทางภาษาที่สัมพันธ์กับภาพตัวแทนดังกล่าว ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงการกระทำหรือความรู้สึก การใช้คำเรียก และการใช้อุปสรรค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(24) เช่นเดียวกับทรงแรง ๆ จากแนวร่วมฝ่ายต้านอย่างชาวคณะก้าวหน้า-พรรคก้าวไกล ที่เคลื่อนไหวบนสื่อดดล้อง จะแตกต่างคือเล่นแหลมๆ ทั้ง “ของแรง” ล่าสุดหนุนควียิงแสง เลเซอร์ “ตามหาความจริง

(ไทยรัฐออนไลน์, 15 พฤษภาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ (24) เป็นข้อความจากบทความที่วิเคราะห์สถานการณ์การเมืองในประเทศไทย โดยในช่วงเวลานั้นได้เกิดเหตุการณ์สำคัญคือ การจัดกิจกรรมยิงเลเซอร์ “ตามหาความจริง” ตามสถานที่สำคัญภายในกรุงเทพมหานคร เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์การสลายการชุมนุมกลุ่มผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 ในบทความได้มีการใช้คำเรียกคณะก้าวหน้า ได้แก่ “แนวร่วมฝ่ายต้าน” คำเรียกดังกล่าวสื่อว่า คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่ต่อต้านรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หลังจากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้า ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ในกรอบที่ 1 หรือในมิติตัวบทตามแนวคิดกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรมของแฟร์คลัฟ ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในกรอบที่ 2 และกรอบที่ 3 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม และวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดตัวบทที่ประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ ดังนี้

3. วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม

ในมุมมองวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ วาทกรรมคือการใช้ภาษาซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของปฏิบัติการทางสังคม วาทกรรมมีความสัมพันธ์เชิงวิภาษวิธีกับสถานการณ์ สถาบัน และโครงสร้างสังคมซึ่งอยู่แวดล้อมวาทกรรม (Fairclough and Wodak, 1997: 259) ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในประเด็นต่อไป ได้แก่ วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม และวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม ดังนี้

3.1 วิธีปฏิบัติทางวาทกรรม

วิธีปฏิบัติทางวาทกรรม เป็นการอธิบาย 2 กระบวนการสำคัญ ได้แก่ 1) การผลิตและกระจายตัวบท (text production) และ 2) การรับและตีความตัวบท (text consumption) มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การผลิตและกระจายตัวบท

ด้านการผลิตตัวบท ผู้ผลิตตัวบทของเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ คือ สื่อมวลชน ได้แก่ ผู้สื่อข่าวและนักเขียนบทความที่จะต้องคัดเลือกเหตุการณ์ที่มีองค์ประกอบสำคัญในการที่จะเป็นข่าว เช่น มีความสดใหม่ เป็นเรื่องราวที่ปลุกชนสนใจ มีผลกระทบต่อคนจำนวนมากในสังคม เป็นเรื่องราวความขัดแย้ง ฯลฯ แล้วจึงนำมาเรียบเรียงเป็นข่าวหรือบทความ จากนั้นบรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา และอาจมีการปรับแก้ ตัดทอนเนื้อหา ก่อนเข้าสู่กระบวนการเผยแพร่ในเว็บไซต์ต่อไป (ธีระยุทธ สุริยะ, 2560: 367)

ด้านการกระจายตัวบท ตัวบทที่ถูกผลิตขึ้นจะถูกเผยแพร่ไปยังผู้รับสารผ่านเว็บไซต์ www.thairath.co.th ซึ่งเป็นช่องทางหลักที่สำนักข่าวไทยรัฐใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ตัวบทเผยแพร่ไปสู่ผู้คนจำนวนมากได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว

3.1.2 การรับและตีความตัวบท

ด้านการรับตัวบท ผู้รับสารสามารถเข้าถึงตัวบทได้โดยการเข้าไปยังเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์ทโฟนที่มีการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต

ด้านการตีความตัวบท เนื่องจากข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์เป็นการสื่อสารทางเดียว ผู้วิจัยจึงไม่สามารถวิเคราะห์การตีความตัวบทของผู้รับสารได้ อย่างไรก็ตาม บรรทัดฐานในการตีความข่าวและบทความที่ถูกนำเสนอโดยสำนักข่าวผู้อ่านมักจะเชื่อว่า เนื้อหาในข่าวและบทความนั้นเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ผลิตตัวบทนำเสนอตามความเป็นจริง จึงทำให้ผู้อ่านรับสารและตีความว่าข้อมูลนั้นเป็นความจริง เนื่องจากข้อมูลที่นำเสนอโดยสำนักข่าวนั้นมีความน่าเชื่อถือ (สุจิตรา แซ่ลิ้ม, 2561: 658) จากการสำรวจของเว็บไซต์ทรูฮิตส์ (2564) พบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์เป็นเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่มีจำนวนผู้เข้าชมมากที่สุดในปี พ.ศ. 2563 โดยมีจำนวนผู้เข้าชมทั้งสิ้น 694,299 คนต่อวัน ทำให้ทราบว่า มีคนไทยจำนวนมากที่เข้ามาอ่านข่าวและบทความในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ จนอาจทำให้เชื่อว่า ภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าที่น่าเสนอผ่านเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์เป็นความจริง ความเชื่อนี้อาจก่อให้เกิดอคติ ถูกครอบงำ และถูกชักจูงโดยข้อมูลจากเว็บไซต์ดังกล่าวได้

3.2 วิธีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม

การวิเคราะห์วิธีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม คือ การวิเคราะห์บริบทแวดล้อม ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อวิธีปฏิบัติทางวาทกรรมและตัวบท จากการวิเคราะห์ภาพกว้างของสังคมวัฒนธรรมพบว่า วาทกรรมที่น่าเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์น่าจะมาจาก

อิทธิพลของนโยบายทางการเมืองของคณะก้าวหน้า จุดยืนทางการเมืองของสื่อ และความเชื่อที่มีอยู่ในสังคมไทย ดังนี้

3.2.1 นโยบายทางการเมืองของคณะก้าวหน้า

จุดเริ่มต้นของคณะก้าวหน้ามาจาก“พรรคอนาคตใหม่” ซึ่งเป็นพรรคการเมืองใหม่ที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นในวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2561 พรรคนี้ได้สร้างปรากฏการณ์โดยการได้รับคะแนนเสียงจากประชาชน 6,265,950 เสียง ซึ่งสูงสุดเป็นอันดับที่ 3 และได้ที่นั่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 81 ที่นั่ง สาเหตุที่ทำให้พรรคอนาคตใหม่ได้รับคะแนนเสียงจากประชาชนหลายล้านเสียง อาจเป็นเพราะพรรคอนาคตใหม่ประกาศตนว่า เป็นพรรคที่มุ่งสร้างการเมืองแบบใหม่ นั่นก็คือ ไม่มีอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหน้าเดิม ไม่มีการใช้เงินซื้อคนจากพรรคการเมืองอื่น ไม่มีการใช้ระบบเครือข่ายหัวคะแนน ไม่มีการใช้เงินจำนวนมหาศาลเพื่อใช้จ่ายในกระบวนการเลือกตั้ง พรรคอนาคตใหม่จึงเป็นดังความหวังของคนรุ่นใหม่ที่ต้องการหาทางออกของวิกฤตการณ์เมืองไทยและหยุดวงจรการรัฐประหารที่คงอยู่มานานกว่าทศวรรษ (ชญาณิศาศรีสว่าง, 2562: 133) แต่หลังจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งยุบพรรคอนาคตใหม่ นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ อดีตหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ จึงได้ก่อตั้งคณะก้าวหน้าขึ้นมา (ประชาชาติ, 2563) โดยมีนโยบายที่สำคัญคือ 1) สร้างเครือข่ายทั่วประเทศไทย 2) ผนวกรวมความคิดทั่วประเทศไทย โดยเฉพาะการปลุกฝังความคิดเรื่องระบอบประชาธิปไตย และ 3) ผนวกรวมให้กับการเลือกตั้งท้องถิ่นในทุกระดับของประเทศไทย (คณะก้าวหน้า, 2563) จึงทำให้คณะก้าวหน้ามีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองหลายประการตามนโยบายที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้สื่ออย่างไทยรัฐออนไลน์ได้มีการนำเสนอข่าวและบทความเกี่ยวกับคณะก้าวหน้า ซึ่งกลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ที่เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์เลือกใช้ในตัวบทนั้นได้ประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนด้านต่าง ๆ ของคณะก้าวหน้า โดยภาพตัวแทนที่สอดคล้องกับนโยบายสร้างเครือข่ายทั่วประเทศไทย ได้แก่ ภาพตัวแทนกลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน ทราบจากการที่คณะก้าวหน้าได้จัดกิจกรรมบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ส่งผู้สมัครลงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และลงพื้นที่เพื่อหาเสียงและแสดงวิสัยทัศน์ในการทำงานทางการเมือง ภาพตัวแทนกลุ่มการเมืองที่ทำงานทางการเมืองอย่างโปร่งใส สอดคล้องกับการเปิดเผยข้อมูลการทำงานของคณะก้าวหน้าเพื่อยืนยันความโปร่งใส ภาพตัวแทนกลุ่มการเมืองที่ซาบซึ้งใจในความช่วยเหลือประชาชน ดังปรากฏในกรณีที่คณะก้าวหน้าได้แสดงความรู้สึกขอบคุณประชาชนที่ร่วมบริจาคเงินเข้ามายังโครงการ “MAYDAY MAYDAY เราช่วยกัน” เพื่อให้คณะก้าวหน้าไปบริจาคให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการปิดเมืองเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ต่อไป การกระทำดังกล่าวผู้วิจัยมองว่า น่าจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและนำมาซึ่งคะแนนความนิยมในอนาคตได้ ภาพตัวแทนกลุ่มการเมืองที่ห่วงใยประชาชน ทราบจากการแสดงความห่วงใยในความปลอดภัยของประชาชน ภาพตัวแทนด้านบวกที่สอดคล้องกับนโยบายธรรมรงค์ความคิดทั่วประเทศไทยโดยเฉพาะการปลุกฝังความคิดเรื่องระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ ภาพตัวแทนกลุ่มการเมืองที่ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย ซึ่ง

ทราบจากการที่คณะก้าวหน้าแสดงจุดยืนในการต่อต้านรัฐประหารและให้การสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบสากล และภาพตัวแทนกลุ่มการเมืองที่เรียกร้องความธรรมให้แก่ประชาชน ทราบจากการที่คณะก้าวหน้าออกมาเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตย

3.2.2 จุดยืนทางการเมืองของสื่อ

หลังทศวรรษ 2550 เป็นต้นมา การเมืองไทยอยู่ภายใต้บรรยากาศความขัดแย้งจากสองค่ายการเมือง หรือที่เรียกว่า “การเมืองสีเสื้อ” (เสื้อเหลือง-เสื้อแดง) (อิทธิพล โคตะมี, 2560: 1) กลุ่มการเมืองเสื้อเหลืองมีลักษณะแนวคิดแบบ “รักเจ้า-เกลียดทักษิณ” และต่อต้านหลักการประชาธิปไตยแบบสากล ส่วนกลุ่มการเมืองเสื้อแดงมีลักษณะก้าวหน้า (progressively social movement) โดยมีเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น (เอกพลณัฐ ฐิติพัทธนันท์, 2558: 88) จากอุดมการณ์ที่แตกต่างของกลุ่มการเมืองทั้งสองกลุ่มนี้อาจกล่าวได้ว่า ในประเทศไทยได้แบ่งกลุ่มการเมืองออกเป็นสองฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายเห็นต่างจากแนวคิดประชาธิปไตยแบบสากล และฝ่ายที่สนับสนุนแนวคิดประชาธิปไตยแบบสากล แนวคิดดังกล่าวได้แผ่อิทธิพลอย่างกว้างขวางในสังคมไทย รวมถึงในวงการสื่อมวลชนที่มีการแบ่งขั้วออกเป็นหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายที่สนับสนุนประชาธิปไตยแบบสากล ฝ่ายต่อต้านประชาธิปไตยแบบสากล และฝ่ายที่ไม่แสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างชัดเจน ดังนั้นจุดยืนทางการเมืองของเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับการผลิตตัวบทที่ใช้ประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้า ดังที่งานวิจัยของ สุจิตรา แซ่ลิ้ม (2561) ที่ศึกษาภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549-2557 ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย พบว่า ภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับจุดยืนทางการเมืองของสื่อ โดยสื่อที่มีจุดยืนสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุม จะนำเสนอภาพตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมในด้านบวก ในทางตรงกันข้ามหากสื่อมีจุดยืนสนับสนุนรัฐบาลก็จะนำเสนอภาพตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมในด้านลบ โดยผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในเชิงสนับสนุนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. เป็นจำนวนมาก และหลากหลายกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

อย่างไรก็ดี ถึงแม้ไทยรัฐออนไลน์จะไม่มีกรออกมาแสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างชัดเจน แต่จากผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ที่พบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีการนำเสนอภาพตัวแทนด้านบวกของคณะก้าวหน้ามากกว่าภาพตัวแทนด้านลบด้วยควมถี่ 579 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.59 และ 187 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.41 ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราส่วน 3 ต่อ 1 จึงอนุมานได้ว่า เว็บไซต์ไทยรัฐน่าจะมีความจุดยืนสนับสนุนประชาธิปไตยแบบสากล จึงทำให้มีการนำเสนอภาพตัวแทนด้านบวกที่สร้างความชอบธรรมให้แก่คณะก้าวหน้ามากกว่าด้านลบ โดยภาพตัวแทนที่ปรากฏ ได้แก่ กลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นทำงานทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน กลุ่มการเมืองที่ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย กลุ่มการเมืองที่ทำงานทางการเมืองอย่างโปร่งใส กลุ่มการเมืองที่ได้รับความนิยมจากประชาชน กลุ่มการเมืองที่เรียกร้องความเป็นธรรม

ให้ประชาชน กลุ่มการเมืองที่ซาบซึ้งใจในความช่วยเหลือของประชาชน กลุ่มการเมืองที่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ และกลุ่มการเมืองที่ห่วงใยประชาชน

3.2.3 ความเชื่อที่มีอยู่ในสังคมไทย

แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์คือสมมติเทพ เป็นแนวคิดที่คนไทยได้รับการปลูกฝังมาอย่างยาวนาน จากแนวคิดดังกล่าวนี้ อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยส่วนหนึ่งยังมีความคิดว่า พระมหากษัตริย์คือบุคคลที่มีฐานะสูงส่ง เป็นผู้มีบุญญาธิการลงมาเกิด และมีพระมหากรุณาธิคุณต่อคนทั้งชาติ คนไทยทุกคนจึงต้องรักเคารพ และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และห้ามวิพากษ์วิจารณ์หรือพูดหมิ่นประมาทเกียรติของพระมหากษัตริย์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีการใช้กลวิธีทางภาษาที่น่าเสนาภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าว่าเป็นกลุ่มการเมืองที่ไม่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ อย่างไรก็ตาม ภาพตัวแทนดังกล่าวมีการนำเสนอที่ไม่มากนัก รวมถึงเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ยังได้มีการนำเสนอภาพตัวแทนที่ตรงข้ามคือ คณะก้าวหน้าเป็นกลุ่มการเมืองที่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์อีกด้วย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยหัวข้อ “กลวิธีทางภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์” ทำให้เห็นว่า กลวิธีทางภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ใช้ในการประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนต่าง ๆ อันหลากหลายของคณะก้าวหน้า โดยเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ได้มีการ “สร้างภาพตัวแทนคณะก้าวหน้า” ในระบบความคิดของนักข่าวและบรรณาธิการ แล้วนำมาผ่านขั้นตอนการตัดสินใจ ประเมินค่า ดีความ และเลือกสรรภาพตัวแทนบางภาพของคณะก้าวหน้ามานำเสนอให้สาธารณชนได้รับทราบด้วยกลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดภาพตัวแทนของ ฮอลล์ (Hall, 1997) ที่กล่าวว่า ระบบการนำเสนอภาพตัวแทนมี 2 ขั้นตอน คือ การสร้างภาพตัวแทนสรรพสิ่งในระบบความคิด และการนำเสนอภาพแทนเหล่านั้นไปยังโลกภายนอกด้วยการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์

จากผลการวิจัยด้านกลวิธีทางภาษาพบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีการใช้กลวิธีทางภาษาประเภทการใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการกระทำหรือความรู้สึกมากที่สุด โดยมีความถี่ 387 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.52 ของกลวิธีทางภาษาทั้งหมด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลวิธีทางภาษาดังกล่าวสามารถแสดงการกระทำ การเกิดขึ้นของเหตุการณ์ ความรู้สึกนึกคิด มุมมองและทัศนคติของผู้กระทำได้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้รับสารสามารถรับรู้ภาพของคณะก้าวหน้าได้ง่ายและชัดเจน ส่วนผลการศึกษาด้านภาพตัวแทนพบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีการนำเสนอภาพตัวแทนของคณะก้าวหน้าในฐานะกลุ่มการเมืองที่มุ่งมั่นทำงานทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนมากที่สุด โดยมีความถี่ 346 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.17 ของภาพตัวแทนทั้งหมด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากภาพตัวแทนดังกล่าวน่าจะมีความสัมพันธ์กับนโยบายของคณะก้าวหน้า

หน้าที่ต้องการสานต่ออุดมการณ์ของพรรคอนาคตใหม่ที่ถูกยุบไป จึงทำให้คณะก้าวหน้าดำเนินกิจกรรมทางการเมืองหลายประการเพื่อช่วยเหลือประชาชนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ภาพตัวแทนดังกล่าวได้รับการนำเสนอผ่านมุมมองของคณะก้าวหน้าเอง ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากแนวคิดเรื่อง “ความเป็นคนใน-คนนอกกลุ่ม” โดยคณะก้าวหน้ามองว่า บุคคลภายในคณะก้าวหน้าเป็นคนในจึงต้องพยายามประกอบสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนของกลุ่มการเมืองที่ตนเองสังกัดในลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อสร้างความชอบธรรมและเพิ่มคะแนนความนิยมให้แก่กลุ่ม เมื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมก็ทำให้เห็นกระบวนการผลิตและการกระจายตัวของสำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์ที่ใช้ช่องทางเว็บไซต์ในการกระจายตัวบทไปสู่ผู้คนจำนวนมากในสังคม ดังนั้นภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าที่เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์นำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษาต่าง ๆ จึงน่าจะมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้อ่าน

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและตัวบท พบว่า บริบททางสังคมวัฒนธรรมโดยเฉพาะจุดยืนทางการเมืองของสื่อ นับเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีการนำเสนอภาพตัวแทนด้านบวกที่สร้างความชอบธรรมให้แก่คณะก้าวหน้ามากกว่าภาพตัวแทนด้านลบ โดยมีความถี่ 579 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.59 และ 187 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.41 ซึ่งเป็นอัตราส่วน 3 ต่อ 1 ส่วน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา แซ่ลิ้ม (2561) ที่ศึกษาภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549-2557 ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย พบว่า การนำเสนอภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับมุมมองหรือจุดยืนทางการเมืองของสื่อ กล่าวคือ หากสื่อมีจุดยืนสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองก็จะนำเสนอภาพกลุ่มผู้ชุมนุมในด้านที่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพตัวแทนด้านบวก ในทางตรงกันข้ามหากสื่อมีจุดยืนสนับสนุนเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้ามกับกลุ่มผู้ชุมนุมก็จะนำเสนอภาพกลุ่มผู้ชุมนุมในด้านที่ลดทอนความชอบธรรมซึ่งเป็นภาพตัวแทนด้านลบ

อย่างไรก็ตาม หากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีการนำเสนอและผลิตซ้ำภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในด้านใดด้านหนึ่งอย่างโดดเด่น ก็อาจทำให้ผู้รับสารเชื่อว่าสิ่งที่นำเสนอ นั่นคือความจริงทั้งหมด และอาจทำให้ผู้รับสารถูกชักจูงโดยสื่อและกลุ่มการเมืองกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังนั้นการศึกษาภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ตามแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในครั้งนี้ น่าจะช่วยเปิดเผยให้เห็นถึงการเลือกสรรและแนวโน้มของจุดยืนทางการเมืองของสื่อ ช่วยทำให้คนในสังคมตระหนักรู้ว่า ข้อมูลที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ นั้นเป็นเพียงข้อมูลที่ผ่านขั้นตอนการตัดสินใจ การประเมินค่า การตีความ และการเลือกสรรบางแง่มุมมานำเสนอตามจุดยืนและมุมมองของผู้ผลิตตัวบท ผู้รับสารจึงควรใช้วิจารณญาณและเสกข้อมูลให้รอบด้านมากยิ่งขึ้น

อนึ่ง การวิจัยนี้เป็นการศึกษาจากแหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียวที่ได้รับความนิยมสูงสุด จึงควรมีการศึกษาภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าจากเว็บไซต์ข่าวออนไลน์อื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น มติชนออนไลน์ ผู้จัดการออนไลน์ ข่าวสด ฯลฯ เพื่อวิเคราะห์ว่าแหล่งข้อมูลดังกล่าวมีการนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าอย่างไร

บ้าง ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนแนวคิดที่ว่า ภาพตัวแทนมีลักษณะที่ต่างกันไปตามจุดยืนหรืออุดมการณ์ที่กำกับการนำเสนอภาพตัวแทนนั้นของผู้นำเสนอหรือสื่อแต่ละสำนัก

รายการอ้างอิง

- กานต์ กานต์พรณพงค์. (2554). *การสร้างความชอบธรรมทางการเมืองต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (25 พฤษภาคม – 2 ธันวาคม 2551) และกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (12 มีนาคม – 20 พฤษภาคม 2553) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกร็ดความรู้. (ม.ป.ป.). *อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่*. <https://www.เกร็ดความรู้.net/อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่/>
- คมกริช หาญกล้า. (2562). *การสื่อสารโดยใช้โซเชียลมีเดียเพื่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง: กรณีศึกษาพรรคอนาคตใหม่* [วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณะก้าวหน้า. (2563). *แถลงการณ์เปิดตัว คณะก้าวหน้า*. <https://progressivemovement.in.th/statement/>
- จันทิมา อังคณชกิจ. (2562). *การวิเคราะห์ข้อความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชญานิศา ศรีสว่าง. (2562). *การศึกษากลยุทธ์การตลาดทางการเมืองผ่านโซเชียลมีเดีย (SOCIAL MEDIA) ของพรรคอนาคตใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562* [วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). *วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ. (2557). *ภาษากับอัตลักษณ์เมียฝรั่งในวาทกรรมสาธารณะ* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563, กุมภาพันธ์ 21). *ด่วน ศาลรัฐธรรมนูญมีมติ "ยุบพรรคอนาคตใหม่" คดีเงินกู้ 191 ล้าน*. <https://www.thairath.co.th/news/politic/1774121>
- ทฤษฎีดีส์. (2564). *Top 10 Websites*. <http://m.truehits.net/directory.php?cid=9>
- ธีระยุทธ สุริยะ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนของชาวโรฮิงญาในสื่อออนไลน์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์* [วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปีปี่ซี ไทย. (2562, มีนาคม 28). *ผลเลือกตั้ง 2562: กกต. แถลงผลเลือกตั้ง 100% คะแนนมหาชนของ*
พปชร. พุ่งเป็น 8.4 ล้านเสียง. <https://www.bbc.com/thai/thailand-47730271>
- _____. (2564, พฤศจิกายน 12). ม.112 : *กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ชาติไหนใช้ ชาติไหนเลิก*.
<https://www.bbc.com/thai/international-59236360>
- ประชาชาติ. (2563, มีนาคม 21). *“ธนาธร” เปิดตัวคณะก้าวหน้า ที่ “ประยุทธ์” ล้มละลายทางการเมือง*
ควรลาออก. <https://www.prachachat.net/politics/news-435397>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554* ออนไลน์.
<https://dictionary.apps.royin.go.th>
- พรพรรณ ครุฑเนตร. (2547). *กลวิธีทางภาษาที่ใช้โจมตีรัฐบาลทางอ้อมในบริบทความการอภิปรายทั่วไปเพื่อลง*
มติไม่ไว้วางใจ [วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา แซ่ลิ้ม. (2561). *ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.*
2549-2557 ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิง
วิพากษ์ [วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ภัคดีผาสุข. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์และแนวทางการนำมาศึกษา*
ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อัจฉริยา ประสิทธิ์วงศา. (2562). *การสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของพรรคอนาคตใหม่ และการมีส่วน*
ร่วมทางการเมืองของเจนเนอเรชัน Z [วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อิทธิพล โคตะมี. (2560). *ปฏิบัติการภาษาและการสร้างความชอบธรรมในการต่อสู้ของขบวนการ*
เคลื่อนไหวทางการเมืองไทย พ.ศ. 2549-2557 [วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุปกิตศิลปสาร, พ. (2548). *หลักภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). ไทยวัฒนาพานิช.
- เอกพลณัฐ ญัฐพัถนันท์. (2558). *การเมืองเสื้อสีกับการศึกษาขบวนการได้กลับตามจารีตการศึกษา*
ขบวนการทางสังคมและการเมือง. *วารสารสังคมศาสตร์*, 27(1), 85-128.
- Fairclough, N. (1995). *Media course*. Arnold.
- Fairclough, N. and Wodak, R. (1997). Critical discourse analysis. In T.A. van Dijk (Ed.),
Discourse as social interaction (pp. 258-285). SAGE.
- Hall, S. (1997). *Representation: cultural representations and signifying practices*. SAGE.